

Ľudské práva

Simona Šticknerová
Obchodná akadémia
Rožňava 2015

"Poprieť ľuďom ich ľudské práva je ako popierať celú ich ľudskosť. Zatlačiť na nich, na ich úbohý život plný hladomoru a vziať im všetko čo majú, znamená dehumanizovať ich.,

Nelson Mandela

Nelson Mandela

(1918-2013)

Bol symbolom boja za rovnoprávnosť rás. Za zásluhy o uzmierenie medzi černošským a belošským obyvateľstvom, získal v roku 1993 Nobelovu cenu za mier.

V roku 1994 sa stal prvým černošským prezidentom Juhoafrickej republiky a dal tak zbohom režimu apartheidu, ktorý dovtedy v krajine vládol.

Ľudské práva

- Sú dané práva, ktoré prislúchajú každému človeku od narodenia.
- V minulosti boli tieto práva priznávané iba vládcom a šlachte, zatiaľ čo obyčajným ľuďom len v malej miere, prípadne boli celkom upierané.
- Medzi základné ľudské práva patrí napríklad právo na život, osobnú slobodu a bezpečnosť, slobodu prejavu, svedomia, spolčovania, právo zhromažďovania a iné.

Ľudské práva boli deklarované viacerými významnými dokumentmi:

- Dokumentom Habeas Corpus Act
- Deklaráciou práv človeka a občana
- Všeobecnou deklaráciou ľudských práv
- Deklaráciou práv dieťaťa z 1959
- Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd
- Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach
- Listinou základných práv a slobôd

Medzi základné ľudské práva patrí:

- Právo na život, osobnú slobodu a bezpečnosť
- Nikoho nemožno držať v otroctve, vystavovať mučeniu a ponižovaniu
- Rovnosť pred zákonom bez diskriminácie
- Ochrana súkromia, rodiny, domácnosti, korešpondencie pred nedovoleným zásahom
- Právo na majetok
- Petičné právo a iné

Medzi základné ľudské slobody patrí:

- Sloboda myslenia, názoru a jeho prejavovania
- Sloboda svedomia a náboženstva
- Sloboda pokojného zhromažďovania a združovania sa

Členenie práv na generácie:

- Práva 1. generácie – občianske a politické práva
- Práva 2. generácie – hospodárske, sociálne a kultúrne práva
- Práva 3. generácie – práva solidarity

Práva 1. generácie – občianske a politické práva

- Sú to práva zakotvené v ústavách národných štátov počas buržoázných revolúcií. Sú prejavom jednotlivca vymaniť sa z nadvlády zasahovania štátu, sú namierené proti štátu, sú to podmienky, bez ktorých nemôže existovať človek ako dôstojná bytosť.
- Medzi **občianske práva** zaraďujeme: Právo na život, slobodu, súkromie, listové tajomstvo, ochrana cti a dobrého mena, právo vlastníť majetok, sloboda pohybu, myslenia , svedomia, náboženského vyznania,
- Medzi **politické práva** zaraďujeme: sloboda prejavu, právo na informácie, volebné právo, právo pokojného zhromažďovania sa, združovania sa do politických strán, petičné právo, právo zúčastňovať sa na správe verejných vecí
- Sú zabezpečené dokumentmi : Medzinárodný pakt o občianskych a politických právach/ OSN 1966/

Práva 2.generácie- hospodárske, sociálne a kultúrne práva

- Sú to práva vychádzajúce zo sociálnej filozofie, t.j . boja za sociálne práva slabších vrstiev, ich realizácia závisí od hospodárskej situácie v krajine. Tieto práva vyžadujú angažovanie sa štátu v sociálnej oblasti, v školstve, zdravotníctve. Plne boli uznané v 20. storočí, sú podmienkou na realizovanie občianskych a politických práv. Vychádzali z toho, že pre tých, ktorí nemajú ani životné minimum aby prežili, sú občianske a politické práva zbytočné

Práva 3.generácie – práva solidarity

- Prejavujú sa na medzištátnej úrovni ako snahy a o riešenie globálnych problémov, ide o existenciu civilizácie ako celku, nie len o individuálne ľudské práva. Možno ich riešiť iba úsilím medzinárodného spoločenstva.
- Patrí tu : právo na zdravé životné prostredie, právo na život v mieri, slobodné disponovanie prírodným bohatstvom
- Sú zabezpečené dokumentmi : Deklarácia o medzinárodných zásadách priateľských vzťahov medzi národmi a štátmi / OSN 1977/

DOHOVOR

O OCHRANĚ LUDSKÝCH PRÁV
A ZÁKLADNÝCH SVOBOD

HUMAN

RIGHTS LEAGUE

LIGA ZA LUDSKÉ PRÁVA

LUDSKÉ PRÁVA
OČAMI DETÍ